לקמן ע. אימא דרבהולקמן ע. אימא דרבהורבה וגירסת הילקוט רבא],(טיר יט. כא: לקמן

עא:], ג) [חוספ' פ"ו] לקמן ע. עב. עח:,

ד) [לקמן ע.], ד) ל"ל או

לברים.

עין משפם נר מצוה

נדרים הלכה י לאוין רמב טוש״ע :סימן רלד סעיף יא

ישמעאל אם בין מביב מאי עביד לים תוםפות מוקים ליה כחידך דרבה. דחמר לקמן בין איש לאשתו בין אב (דף ע.) מקיש קודמי הויה שניה לקודמי לבתו מכאו וכו'. דמשמע הויה ראשונ'. ורבנן סבירא להו דתרתי ליה דבאשה אחת מיירי שמעת מינה עיקר קרא לנערה דקאמר דשתי רשויות עליה אב ואישה ואכתי איכא המאורסה דאביה ובעלה מפירין למיפרך ואימא בנשואה נמי נדריה ותרין הויות לאקושי שניה לראשונה. וכ״ת כיון דתנא דבי רבי ישמעאל כוליה קרא דאם היו תהיה לאקושי הויות מוקי ליה ארום מיפר בקודמין מנא ליה י"ל דמשמע ליה דלא בעי קרא דנהי דמיעט קודמין גבי בעל היינו משום דליתיה לאב ואין לך בו אלא מעוטו בלבד דוקא בשנשאה דלא שייך אב אין בעל מיפר בקודמין אבל ארום דמיפר בשותפותיה דאב אפילו בקודמין מלי מיפר דלגבי אב ליכא קודמין. החכם הותיק ה"ר שמואל ז"ל: ורבה הא דתנא דבי רבי ישמעאל מאי עביד ליה. כלומר קרא

םח.

מפירין אביה ובעלה ולתרץ כדשנינו לעיל מדהכא כתיב בית אישה נדרה דקאמר זאינו מיפר בקודמין והכא לא כחיב וחימר בהודחיו באב הוא דמיפר בקודמין: יתנא דבי ר' ישמטאל ותנא דבי רי ישמעאל היו תהיה למה לי. נרא׳ לפרש דלא מגופא דקרא קא בעי דהא אילטריך למימר דמיפר בקודמין אלא פריך מסמיכות דקרא למה לי כי נמי לא סמכם הכתוב ידענו שפיר דאב ובעל לריכין להפר שניהם מקרא דבין איש לאשמו: מיבעיא ליה לכאידך מיבעיא ליה לכאידך דרכא. דדריש לקמן מת הבעל נתרוקנה לרשות האב ומן הסמוכין דריש ליה ואם תאמר והא אינטריך הא דהיו תהיה להא דרשא האירוסין ויש לומר כיון האירוסין ויש לומר כיון . דהוה מלי למכתב היו וכתב תהיה שמע מינה דאתי לומר נתרוקנה רשות לאב: ורבא. דדרים ביה מילתיה למה לי לומר שהבעל מיפר בדברים שבינו לבינה וכן בין אב לבתו לומר שיפר האב דברים שבינו לבין בתו דס"ד דאפילו מכל לבר כיון שאינו מפרש שום דבר שהוא מיפר קמ"ל דברים שבינו לבין בתו דוקא ה) דדברים מעינוי נפש: איבעיא להו. ארום דמיפר בלא אב מיגז גייז מה שמיפר מבטל וחלי הנדר נשאר על עומדו כאשר בתחלה או מיקלש כאשר בתחלה או מיקלש קליש בהפרתו מקליש כל הנדר נתגרע כולו וה״ה דמצי למיבעי מאב אי . כשמיפר בהפרתו בעל: היכא מיבעיא ליה. כלומר ונפקא מיניה כגון

דנדרה מזיתים שאמרה שלא תאכל מכל זיתים אי

הנדר במקומו עומד ונשאר האיסור על העתיד ועובר

או שות על השנור קשוב בבל יחל ואי מיקלש קליש איסור בעלמא דנתגרע כל

הנדר ואין כאן אלא איסור בעלמה: אימתי אמרו מת הבעל נתרוקנה לרשות

האב כגון שלא שמע

מקיש קודם הויה שניה כו': דברים שבינו לבינה. כגון שלה השמש מטתו ושלא אכחול ושלא אתקשט: מיגו גייו. מה שהוא מיפר קולץ החלי של נדר ועוקרו לגמרי וחלק אחר כדקאי קאי עד דאתי אב ומיפר לאותו חלק: או מהליש הליש. דהפרתו פשטה בכולי נדר וקלש ליה במעט והנדר קל ממה שהיה עד עכשיו: כגון שנדרה בשני זיתים. שלא תאכלם ושמע ארוס והיפר לה חלקו ואכלתן לזיתים: אי אמרת מיגו גייו. דכי שמע ארום ומיפר חלקו הוי נדר מופר דהויא כאילו חלקו באמצע לשנים: לקיא. הא איתתא דאכלתן לזיתים משום לאו דלא יחל דכי אכלה להנך תרי זיתים חד הוה מותר בהפרת הארום דמיגו גייז לנדרה ואידך אסור משום חלק האב דנמצא דאכלה זית שלם באיסור: ואי אמרת מיקלש קליש. דאינו חותך

לשנים אלא למעט מיקל לה דלא הוי הנדר חמור כדהוה עד השתא הא (ס) כי אכלה הנהו תרי זיתי כיון שהנדר נקלש ומיקל ליה איסורא בעלמא הוא דעבדא ולא לקיא דהנדר אינו גמור: אימסי אמרו כו'. בנערה קא נקט לה מתניתין: מת הבעל. כשהוא ארוס: **נתרוקנה רשות לאב.** כאדם שמריק יין מכלי אל כלי כלומר שינא כל הרשות מן הבעל ובא לרשות האב: **בומן שלא שמע בעל.** את נדרה קודם שימות דביום שמעו בעינן וליכא: או ששמע והפר חלקו בו ביום. ששמע ואפילו שמע ושחק שלא הפר ולא קיים ולא הספיק להראות דעתו עד שמת בו ביום דהואיל ואכתי איכא שהות ביום דאי הוה בעל (1) מלי מיפר איכא למימר דמיתה גרמה לו דדלמא אי הוה קיים אכתי הוה מיפר לה מיקמי דליעבר יומא ומת בו ביום קאי אשמע ושתק: זו היא ששנינו. על כל הני קאי: מת הבעל נתרוקנה רשות לאב. והאב עלמו מיפר כולו בזמן שלא היפר הבעל וכן בזמן שהיפר הבעל חוזר האב ומיפר את חלקו כדתנן עלה במחניתין [ע.] בזה יפה כח האב מכח הבעל שהאב מיפר בלא שותפות אבל הבעל אינו מיפר אלא בחיי האב:

דבי רבי ישמעאל תנא יבין איש לאשתו בין אב לבתו מכאן לנערה המאורסה שאביה ובעלה מפירין נדריה ולתנא דבי ר' ישמעאל אם היו תהיה לאיש מאי עביד ליה מוקים (6) לאידך 🌣 דרבא ורבא האי דתני דבי רבי ישמעאל מאי עביד ליה מיבעי ליה לומר שהבעל מיפר נדרים שבינו לבינה איבעיא להו בעל יימיגז גייז או מקליש קליש היכא קא מיבעיא לן כגון דנדרה מתרין זיתין ושמע ארום והיפר לה ואכלתנון אי אמרי מיגז גייז לקייא אי אמרינן מקליש קליש אימתי שמע יאימתי האוא בעלמא הוא מאי תא שמע אמרו מת הבעל נתרוקנה רשות לאב בזמן שלא שמע הבעל 'קודם שימות או' ששמע ים ושתק או ששמע והפר ומת בו ביום זו היא ששנינו סמת הבעל נתרוקנה רשות לאב

דדריש מיניה תנא דבי רבי ישמעאל דרשא דיליה מאי עביד ליה: לומר שהבעל מיפר דברים שבינו לבינה. דנדרי עינוי נפש בהדיא כתיבי [במדבר ל] כל נדר וכל שבועת איסר לענות נפש ובין איש לאשתו אינטריכא לדברים שבינו לבינה ולקמן באידך פירקין (דף פא:) מפרש מאי ניהו וקשיא ליה לתנא דבי ר' ישמעאל דברים שבינו לבינה מנא ליה ואפשר דתרתי יליף מיניה. וכי היכי דבעל אינו מיפר בנדרי אשתו אלא נדרים שיש בהם עינוי ודברים שבינו לבינה הכי נמי אב אינו מיפר בנדרי בתו אלא אלו בלבד. והכי איתא בספרי [מטוח] אין לי אלא בעל שאין מיפר אלא נדרים שבינו לבינה ונדרים שיש בהן עינוי נפש האב מנין הרי אתה דן וכו' לא זכיתי לדון חלמוד לומר אלה החוקים וגו' בין איש לאשתו בין אב לבתו על כרחין אתה מקיש את האב לבעל מה הבעל אין מיפר אלא דברים שבינו לבינה ונדרים שיש בהם עינוי נפש וכו'. וגרסינן נמי בירושלמי [פי״א ה״א] כל נדר וכל שבועת איסר לענות נפש אישה יקימנו ואישה יפירנו אין לי אלא נדרים שיש בהן עינוי נפש דברים שבינו לבינה מנין בין איש לאשתו עד כדון בבעל באב מנין מה הבעל אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עינוי נפש ודברים שבינו לבינה אף האב אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם

המאורסה שאביה ובעלה מפירין נדריה. דמשמע ליה דבנערה

המאורסה איירי מדכתיב בההוא קרא בנעוריה בית אביה ומדסמך

אב לבתו בהדי איש משמע דאב ובעל מפירין נדריה: ולחנא דבי ר'

तेहर्द עינוי נפש ודברים שבינו לבינה. וזה שלא כדברי הר"ם במז"ל שכתב שהאב מיפר כל נדרי בתו: איבעיא להו בעל מיגו גייו או מקלש קליש. כלומר ארום שאינו מיפר אלא בשותפותיה דאב כשמיפר חלקו מיגו גייו כלומר שחותך חלי הנדר לגמרי ומבטלו וחליו האחר נשאר חוק כבתחלה ולא אקליש ליה כלל או מקלש קליש דלא נימא נחתך חזי הנדר דלבטל ההוא פלגא ואידך פלגא כדקאי קאי אלא בהפרת הארום מקלש הוא דקליש ליה כוליה נדר. ודקא מיבעיא ליה בארוס ה"ה באב וחד מינייהו נקט: **הירי קמבעיא נו.** כלומר למאי נפקא מינה: דנדרה מחרין זיסים. ידועין ואכלתנון לתרווייהו: אי אמרם מיגו גייו לקיא. דנהי דבהפרת ארוס פקע איסור דחד זיתא אידך כדקאי קאי ולקים עליה מיהו כיון דלא ידעינן הי מינייהו קאי באיסוריה לא לקים עד דאכלה תרויהון: וחי אמרם מקלש קליש. ליכא מלקות דהא קליש ליה כוליה נדרא וליכא אלא איסורא בעלמא. ומקשו הכא למה לי תרין זימין דנקט דהא בפ' שבועות שתים בתרא (שבועות דף כב.) א"ר פפא דבכל שהוא בקונמות לוקה י"ל משום דאיכא התם מאן דס"ל דאפי' בקונמות לא לקי עד דאיכא כזית נקט לה הכא הכי לרווחא דמילתא א"נ משום שבועה נקט לה °דבכלל נדר שבועה כדאמרינן לעיל [ח.] נדר גדול נדר לאלהי ישראל ובשבועה בפחות מכשיעור ליכא מלקות א"נ דלוקה דקאמר הכא לוקה בקרבן קאמר לענין מעילה דלכ"ע °ליכא קרבן בפחות מכשיעור ואשכחן דכוותיה כדאמרי' (ב"ת מג.) ילקה ביתר ובחסר. הרשב"א ז"ל: סה שמע הימהי המרו מם הבעל נהרוקנה רשום להב בומן שלה שמע הבעל קודם שמם הו ששמע והפר הו ששמע ושחק ומח בו ביום. הא דקתני ומת בו ביום אשמע ושתק קאי דדוקא בו ביום דאכתי לא קיימיה בעל יכול האב להפר אבל מת ביום שלאחריו לא דהא קיימיה בעל דכיון שלא הפר גלי אדעתיה דמינח ניחא ליה הלכך אין האב הבא מכחו יכול להפר אבל שמע והפר אפילו מת ביום שלאחריו יכול להפר דאע"ג דמכי מיית ליה בעל בטלה הפרתו והאב לריך להפר חלק הבעל עם חלקו אפילו הכי כיון שכבר הפר אי אפשר דלהוי גבי בעל כהקמה אע"פ שנתבטלה הפרחו דהא מ"מ גלי אדעתיה דלא ניחא ליה בההוא נדרא ומאי הוה ליה למעבד. וה"נ מוכחא סיפא דקתני 336

בין איש לאשחו בין אב לבחו. (ג) ואיש דכתיבי בהאי קרא לא לריכי דבי רבי ישמעאל חנא בין איש לאשחו בין אב לבחו מלאן לנערה דאי משום איש לאשתו הרי כבר נאמר למעלה אלא מכאן לנערה המאורסה כו' דבין אב ובין איש מפירין נדריה דאיש מיפר חלקו באשתו ואב מיפר חלקו בבתו: (ד) כדאידך דרבה. דאמר לקמן (דף ע.)

> תורה אור השלם 1. אַלָּה הַחַקִּים אַשַׁר יַּיָּטֶּי, כַּיֶּטֶּי, בּיָּטָּאָר צְּוָה יְיָ אֶת מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתוֹ בֵּין אָב לְבִתוֹ בּנעריה בית אביה:

הגהות הב"ח

(ל) גמ' ואם היו: (כ) שם קודם שימות או ששמע והפר או ששמע ושתק ומת בו ביום כנ"ל ונ"ב כך הוא לקמן מחלמ דף ע"ב וכן הוא בפירוש: (ג) רש"י ד"ה בין איש וכו׳ לבתו איש ואב דכחיבי בהחי קרא וכו׳ איש לאשתו ואב לבתו הרי כבר נאמר: לדו הל לאידך דרכה וכו׳ קודמי הויה שניה: (כ) ד"ה ולי למכת וכו׳ לה"ה ולי למכת וכו׳ הא איתתא כי אכלה וכו׳ הוה בעל קיים מלי מיפר:

גליון הש"ם

בהר"ן ד"ה ואי אמרת וכו' דככלל גדר שכועה. יכו ובכלל נוד שבועוז. עיין לקמן דף פ ע"ב: בא"ד ליכא קרבן בפחות מכשיעור. ק"ל הא לענין קרבן שיעורו בפרוטה כדין מעילה כדאיתא בשבועות דף כב ע"ח ולח חליח כלל

מוסף רש"י

בעל מיגז גייז כו'. בעי בבעל והוא הדין לאב, והאי דבעי בבעל חד מנייהו נקט (ראמ״ה בשמו). מניים מקט (ואנו וובשנוו). אימתי אמרו. נתרוקנה רשות והאב יכול להפר אחר שמת הבעל, חלקו וחלק שמונה הפעל, מתקף המתן הבעל גם כן, אם לא הפר לה הבעל, אבל אם הפר לה הבעל ומת. בהפרת האב

פירוש הרא"ש

בין איש לאשתו בין אב לבתו. משמע דנאשה אחת איירי שרשות האב והבעל שולטין עליה ובין שניהם מפירין אבל כל חד לחודיה לא דמשמע שהיא בין שניהם והם שותפין בה ומיהו מלי לאקשויי אימא בנשואה נמי מפירין אביה

בנשלה נות מפירון לציה ובעלה מה מפירון לציה ובעל היס בל לה קיים לה ישב ובעלה היס בל לה מיים בעל החיים בעל לה של של להפר משות בעולה מישב החיים בעל החיים בעל החיים בעל החיים בעל החיים ובק קרל דבין ליש לאשמו לא החיים החיים של החיים בעל החיים ובק ליש מישב בקודמין ובהך קרל דבין ליש מישב לאודך (דרבא) [צ"ל דרבה]. דדרים מישה לקחן דמכווקנה רשות לאב (ורבא) [ל"ל הישה היי לאיש מאי עביד ליה. מבין אים לאשמו שמשי דבעל ואב מישה לקחן לאב בקודמין הדלא מישט הכא קודמין כמו שמישט בשות להב מוריו לאב מוריו לאשמו שמשי הייו של משמין שהצעל מישר הרבר שבינו לבינה. דבקרא אחריות בעל מישר שבינו לבינה. דבקרא אחריות בעל מישר שהעו למישה אחריות שהצעל מישר שבינו לבינה. דבקרא אחריות בעל מישר שהעו למישה לקר לא הברים בעל מינו ולא שמעין מה הייו או מקלש קליש. אחר שפיע הפילו של עבדו ולמשו ולפי א במדע מעיים בעל מינו וליו במס שביע בעל מינו וליו במס בעל מינו וליו במס שביע בעל מינו וליו במס שביע בעל מינו וליו במס בעל מינו וליו במס בעל מינו וליו במס במין בעל מינו משות במיע בעל מינו וליו במס במין בעל בינו שהריה לאים מינו במסם אבל מול מדא מניים נקש במו במלש במלש במלע המו מוכו במום במו שלא במלע המינו במשם במשות במוכ באו במלש בליש. מון במקלש הוסף המלקות והאי דגירן זית היינו במסם אבל נשל המרין ולוך לא כל ונות שהיה לו במי במו שביה לשו מון לאב. מו אדם המרין שון ונותן להבירו כל מה שהיה בשק כן הבעל נשלי הואר ריקן והוריש לאב כל זכות שהיה לו במי